

Prodej geneticky upravených akvarijních ryb bez povolení je přestupek, varuje inspekce

23.6.2025 - | Česká inspekce životního prostředí

ČIŽP v součinnosti s Krajskou veterinární správou SVS pro Pardubický kraj provedla v březnu loňského roku kontrolu u společnosti zaměřené na obchod a přepravu akvarijních živočichů. Při kontrole vzniklo podezření, že firma neoprávněně nakládá s geneticky modifikovanými rybami druhu tetra černá () a tyto ryby uvádí na trh. Podezření následně potvrdily laboratorní analýzy: u dvou testovaných vzorků byla prokázána přítomnost DNA sekvence genu pro zelený fluorescenční protein, který se u běžných - netransgenních - ryb přirozeně nevyskytuje. Jednalo se tedy o geneticky modifikované organismy, s nimiž je možné nakládat pouze na základě oprávnění podle příslušných právních předpisů.

Vzhledem k tomu, že společnost příslušným oprávněním nedisponovala, dopustila se přestupku dle zákona č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty. ČIŽP jí za přestupek uložila pokutu ve výši 50 tisíc korun. *“V České republice je nakládání s geneticky modifikovanými organismy umožněno pouze právníkům osobám či podnikajícím fyzickým osobám, které disponují oprávněním k tzv. uzavřenému nakládání s GMO vydaným Ministerstvem životního prostředí. Za porušení zákona hrozí pokuta do výše pěti milionů korun. Nutno zdůraznit, že žádné geneticky modifikované akvarijní ryby dosud nejsou v Evropské unii schváleny pro uvádění na trh,”* upřesnila Veronika Oušková, ředitelka odboru ochrany přírody, lesa a CITES ČIŽP.

Zatímco dříve byla akvaristické veřejnosti známá především geneticky upravená ryba druhu danio pruhované (*Danio rerio*), v současné době se lze setkat i s dalšími druhy transgenních akvarijních ryb. Kromě zmíněných teter černých se může jednat např. o skaláru amazskou (*Pterophyllum scalare*), parmičku čtyřpruhou (*Puntigrus tetrazona*), pancéřníčka skvrnitého (*Corydoras paleatus*) nebo labeo červenoploutvé (*Epalzeorhynchos frenatum*). Tyto ryby mohou být na trhu prezentovány či nabízeny rovněž pod názvy „Electric Green“ (zelená), „Starfire Red“ (červená), „Sunburst Orange“ (oranžová/žlutá), „Galactic Purple“ (fialová), „Cosmic Blue“ (modrá) a „Moonrise Pink“ (růžová).

GMO jsou organismy, jejichž genetický materiál byl cíleně upraven pomocí metod genového inženýrství s cílem zlepšit určité vlastnosti – například barvu, odolnost či růst. Uvádět GMO na trh je možné pouze za splnění zákonných podmínek: pokud jsou zapsány v seznamu pro uvádění na trh, bylo k jejich distribuci vydáno povolení podle příslušných evropských předpisů, nebo existuje souhlas příslušného orgánu jiného členského státu EU. Účelem těchto pravidel je zajistit ochranu lidského a zvířecího zdraví, životního prostředí i biologické rozmanitosti. Podrobnější informace o GMO a relevantní národní i evropské legislativě naleznete na stránkách Ministerstva životního prostředí.

<https://www.cizp.cz/aktuality/prodej-geneticky-upravenych-akvarijnich-ryb-bez-povoleni-je-prestupek-varuje-inspekce>